

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA NA STUDIACH PODYPLOMOWYCH

SPECJALNOŚĆ: RESOCJALIZACJA I SOCJOTERAPIA

1. Sylwetka absolwenta i cele studiów

Celem studiów podyplomowych z zakresu *Resocjalizacja i socjoterapia* jest przygotowanie profesjonalnych socjoterapeutów, którzy dzięki zdobytej wiedzy i umiejętnościom, będą mogli w sposób odpowiedzialny podejmować działania na rzecz poprawy sytuacji i funkcjonowania psychospołecznego dzieci i młodzieży przejawiającej zaburzenia w zachowaniu, a także przeżywającej osobiste problemy i trudności życiowe.

Podczas studiów słuchacz zdobędzie wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, specjalnego oraz dydaktyki specjalnej.

Absolwenci studium uzyskają uprawnienia pedagogiczne w zakresie resocjalizacji i socjoterapii oraz możliwość wykonywania zawodu kuratora sądowego, wychowawcy w zakładach poprawczych dla nieletnich, świetlicach socjoterapeutycznych.

Po ukończeniu studiów słuchacz otrzymuje świadectwo ukończenia studiów podyplomowych.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

1. Wiedza: znajomość podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki ogólnej, psychologii i socjologii, posiada wiedzę z zakresu szeroko rozumianych teoretycznych podstaw socjoterapii oraz zna zasady diagnozowania.

2. Umiejętności: rozumienie i posługuje się podstawowymi pojęciami pedagogicznymi umożliwiającymi analizowanie i rozumienie zjawisk społecznych, rozumie oraz posługuje się podstawowymi metodami i technikami w zakresie socjoterapii i pracy resocjalizacyjnej, potrafi prawidłowo diagnozować i podejmować odpowiednie działania resocjalizacyjne, terapeutyczne.

3. Kompetencje społeczne: aktywna postawa w rozwiązywaniu podstawowych problemów z obszaru diagnozy, funkcjonowania rodziny i świadomość potrzeby wykonywania pracy zarówno samodzielnej jak i zespołowej oraz odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

3. Efekty kształcenia.

Objaśnienie oznaczeń:

PEK – Podyplomowe Efekty Kształcenia

W – Wiedza

U – Umiejętności

K – Kompetencje społeczne

P – Przedmiot

M – Metody i narzędzia dydaktyczne

O – ocena formująca i podsumowująca

Efekty kształcenia na poziomie całego programu (PEK)	
Wiedza:	
PEK_W1	Student posiada wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się;

PEK_W2	Student zna podstawowe założenia i koncepcje pedagogiki jako nauki;
PEK_W3	Student posiada wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu;
PEK_W4	Student zna zasady diagnozowania i potrafi przeprowadzić diagnozę psychopedagogiczną podopiecznych, jak również opracować i zrealizować program zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży;
PEK_W5	Student rozumie istotę podejścia socjoterapeutycznego oraz dobiera odpowiednie formy terapii;
PEK_W6	Student zna współczesne klasyfikacje psychopatologiczne oraz rodzaje zaburzeń zachowania;
PEK_W7	Student ma umiejętności z zakresu analizy zaburzeń przystosowania społecznego, wskazania i wyboru właściwych podejść profilaktycznych, wychowawczych, resocjalizacyjnych w środowisku instytucjonalnym i otwartym.
PEK_W8	Student zna podstawy pracy resocjalizacyjnej i metodyki;
PEK_W9	Student wie na czym polega komunikacja społeczna i interpersonalna;
PEK_W10	Student posiada wiedzę z zakresu instytucji resocjalizacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych i ich funkcjonowania;
PEK_W11	Student posiada wiedzę o podstawowych rozwiązaniach prawnych (prawo rodzinne i nieletnich),
PEK_W12	Student posiada wiedzę dotyczącą sposobów zapobiegania demoralizacji dzieci i młodzieży oraz zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży;
PEK_W13	Student potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia związane komunikacją interpersonalną i negocjacjami, wymienić zasady budowania siły w negocjacjach, opisać podstawowe style negocjacji, scharakteryzować techniki negocjacyjne;
PEK_W14	Student ma pogłębioną wiedzę o metodyce wychowania i nauczania niedostosowanych społecznie;
PEK_W15	Student zna i potrafi stosować wiedzę z zakresu szeroko rozumianego poradnictwa psychopedagogicznego;
PEK_W16	Student potrafi definiować podstawowe terminy badań pedagogicznych oraz Potrafi wymienić podstawowe metody badań pedagogicznych; techniki badań pedagogicznych
Umiejętności:	
PEK_U1	Student potrafi dobierać i wykorzystywać odpowiednie metody i techniki oddziaływania pedagogicznego oraz resocjalizującego;
PEK_U2	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do pracy z dziećmi i młodzieżą niedostosowaną społecznie oraz zagrożoną niedostosowaniem społecznym;
PEK_U3	Student potrafi postępować i nawiązać kontakt z osobami wymagającymi resocjalizacji;

PEK_U4	Student potrafi neutralizować agresję i negatywne emocje;
PEK_U5	Student potrafi dobierać i stosować metody wychowawcze zwłaszcza: zawieranie kontraktu, rozmowa indywidualna, karanie i nagradzanie, przekonywanie, dyskusja, negocjacje wychowawcze, mediacja wychowawcza
PEK_U6	Student potrafi nawiązać i podtrzymywać kontakt z podopiecznym, wykorzystać jedną z wybranych form działania twórczego w procesie resocjalizacji (literatura, teatr, plastyka, sport, muzyka, nauka itp.),
PEK_U7	Student potrafi stosować współczesne koncepcje, modele i podejścia pedagogiki;
PEK_U8	Student potrafi organizować działania profilaktyczne;
PEK_U9	Student potrafi zaplanować i przygotować prowadzenie negocjacji, dobierać techniki negocjacyjne do specyfiki prowadzonych negocjacji oraz do strategii używanej przez oponenta.
PEK_U10	Student potrafi nawiązać współpracę z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej oraz resocjalizacyjnej;
PEK_U11	Student potrafi analizować różne obszary rzeczywistości pedagogicznej ze względu na sformułowane cele i zadania diagnozy psychopedagogicznej, oraz potrafi posługiwać się w praktyce różnymi kategoriami ocen diagnostycznych z użyciem różnych kryteriów diagnostycznych.
PEK_U12	Student powinien wiedzieć, w jakich aktach prawnych poszukiwać podstawowych informacji dotyczących typowych przypadków konfliktów niepełnoletnich z prawem oraz typowych problemów prawa rodzinnego.
PEK_U13	Student posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki oraz wskazywać kierunki dalszych badań
Kompetencje społeczne:	
PEK_K1	Student posiada umiejętności diagnostyczne oraz umiejętności związane z doborem środków i metod pracy z dziećmi i młodzieżą niedostosowaną społecznie oraz zagrożoną niedostosowaniem społecznym
PEK_K2	Student jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie, bądź zagrożonych niedostosowaniem społecznym, a także do współpracy z rodzicami tych dzieci.
PEK_K3	Student ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, w których podejmuje resocjalizację
PEK_K4	Student potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
PEK_K5	Student wykazuje zainteresowanie przedmiotem pedagogiki specjalnej, pedagogiki oraz socjologii;

PEK_K6	Student kształtuje własną wrażliwość emocjonalną;
PEK_K7	Student dba o prawidłowy rozwój procesu socjoterapeutycznego oraz przestrzega zasad stosowanych w socjoterapii;
PEK_K8	Student jest otwarty na proponowane formy pracy;
PEK_K9	Student dba o prawidłowy wybór odpowiednich technik negocjacyjnych;
PEK_K10	Student potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, potrafi być animatorem w różnych środowiskach dysfunkcyjnych;
PEK_K11	Student ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego oraz środowisk w których podejmuje resocjalizację;
PEK_K12	Student dostrzega złożoność procesu diagnozowania oraz wykazuje odpowiedzialną postawę wobec wymagań procesu diagnozy i użytkowania jej efektów, ma świadomość znaczenia diagnozy dla działalności pedagogicznej oraz świadomość etycznych konsekwencji występujących na różnych poziomach i w różnych momentach diagnozowania;
PEK_K13	Student jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych oraz jest zdolny do wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu metodologii badań w pedagogice do projektowania działań zawodowych.

4. Program studiów

Lp.	Przedmiot / moduł	Liczba godzin	Punkty ECTS
P1-	<p>Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej i psychopatologii</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot psychopatologii i psychologii, 2. Teorie psychologiczne, 3. Diagnoza psychologiczna, 4. Zaburzenia psychiczne, 5. Teoretyczne problemy psychopatologii i psychologii klinicznej, 6. Klasyfikacja zaburzeń zachowania; etiologia; diagnoza nozologiczna i psychologiczna, etiologia nieorganicznych zaburzeń zachowania, zaburzenia zachowania, w których uczenie się jest ważnym czynnikiem etiologicznym, zaburzenia organiczne, 7. Zaburzenia osobowości, rozwojowe zaburzenia 	20	6

	zachowania (u dzieci i młodzieży).		
P2-	Wybrane zagadnienia pedagogiki resocjalizacyjnej <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie w tematykę ćwiczeń – omówienie i wyjaśnienie podstawowych pojęć funkcjonujących w pedagogice resocjalizacyjnej, 2. Charakterystyka typów zaburzeń w zachowaniu, objaśnienie klasyfikacji zaburzeń ujętych w ICD-X oraz DSM-IV i zastosowanie dla potrzeb resocjalizacyjnych, 3. Charakterystyka instytucji resocjalizacyjnych oraz metod oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, 4. Indywidualne i grupowe programy resocjalizacyjne i terapeutyczne stosowane w placówkach wychowawczo-resocjalizacyjnych. 	20	6
P3-	Wybrana zagadnienia z pedagogiki i socjologii <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogika jako nauka teoretyczna i praktyczna, 2. Problem dyscyplinowej tożsamości pedagogiki jako nauki, 3. Wychowanie jako podstawowa kategoria pedagogiki, osobowość jako pojęcie pedagogiki i psychologii. 4. Socjologia jako nauka, 5. Początki i rozwój socjologii, przedmiot zainteresowań socjologii, zbiorowości społeczne, więź społeczna, zbiorowości społeczne - rodzaje grupy społecznej, rodzaje grup społecznych, zbiorowości oparte na podobieństwie zachowań. 	20	6
P4-	Podstawy pedagogiki specjalnej <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu pedagogika specjalna (cele, zadania, główne problemy pedagogiki specjalnej). 2. Podstawowe systemy i kierunki w pedagogice specjalnej. 3. Integracyjna koncepcja wychowania specjalnego. 4. Systematyka w pedagogice specjalnej. Szczegółowe dziedziny pedagogiki specjalnej: Oligofrenopedagogika, Tyflop pedagogika, Surdopedagogika, Pedagogika terapeutyczna, Pedagogika resocjalizacyjna. 5. Kształcenie specjalne - cele i zadania. 	20	6
P5-	Relacje interpersonalne – trening <ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka procesu komunikacji interpersonalnej, 2. Zakłócenia w procesie komunikacji, 3. Umiejętności związane z komunikacją werbalną, 4. Formy komunikacji niewerbalnej, 5. Komunikacja interpersonalna w różnych sytuacjach społecznych. 	30	7
P6-	Diagnoza w resocjalizacji	30	7

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Główne dylematy i problemy diagnozy, 2. Specyfika diagnozy resocjalizacyjnej, 3. Psychopedagogiczne i społeczne modele diagnozy resocjalizacyjnej, 4. Metody diagnozowania środowiska rodzinnego. 		
P7-	<p>Metodyka pracy resocjalizacyjnej</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teoretyczne podstawy oddziaływań resocjalizacyjnych, 2. Procedury, zasady i metody wychowania resocjalizacyjnego, znaczenie diagnozy resocjalizacyjnej w metodyce postępowania resocjalizującego, 3. Realizacja zadań opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych w warunkach izolacji społecznej, 4. Specyfika oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach izolacji więziennej, przykłady specjalistycznych programów korekcyjno-resocjalizacyjnych. 	25	6
P8-	<p>Metodyka zajęć socjoterapeutycznych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i funkcje socjoterapii (terapeutyczna, edukacyjna, rozwojowa). 2. Grupy socjoterapeutyczne i ich usytuowanie wśród grup promujących zmiany (grupy treningowe, terapeutyczne, samopomocowe). 3. Techniki pracy socjoterapeutycznej. Grupa socjoterapeutyczna i jej funkcjonowanie. 4. Struktura zajęć socjoterapeutycznych. 5. Metody pracy w socjoterapii. 6. Świetlica socjoterapeutyczna i standardy jej funkcjonowania (podstawowy i optymalny). 	20	6
P9-	<p>Podstawy prawne resocjalizacji: prawo karne, prawo rodzinne, kurator sądowy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka prawa rodzinnego, 2. Naczelne zasady prawa rodzinnego; 3. Ochrona praw rodzinnych. 4. Mażeńskie ustroje majątkowe. 5. Stosunki między rodzicami a dziećmi: macierzyństwo i ojcostwo, władza rodzicielska, przysposobienie; obowiązek alimentacyjny. 6. Opieka i kuratela. 	16	5
P10-	<p>Warsztat metodyczny wychowawcy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warsztat pedagoga jako wyznaczniki efektywności opieki, wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży, 2. Systematyzacja pojęcia „warsztat pracy wychowawczej, kształtowanie i modyfikacja warsztatu pracy pedagoga, 3. Doświadczenia wprowadzonego i realizowanego programu kształcenia 	20	6

P11-	Techniki negocjacji i mediacji <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie negocjacji i mediacji, 2. Rodzaje, gdzie i kiedy negocjujemy? 3. Potrzeba negocjacji, codzienne negocjacje, negocjacje a manipulacja, 4. Cel i stanowisko negocjacji i mediacji, jak negocjujemy, etapy negocjacji i mediacji. 	16	6
P12-	Metodyka pracy z uczniami niedostosowanymi i zagrożonymi niedostosowaniem <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i istota niedostosowania społecznego, 2. Typologia i klasyfikacje niedostosowania społecznego, 3. Metodyka pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie, 4. Przyczyny powstawania zachowań agresywnych wśród młodzieży. 	20	6
P13-	Wybrane zagadnienia patologii społecznych <ol style="list-style-type: none"> 1. Stalking jako nowe zjawisko patologii miłości, grooming, 2. Mobbing – specyficzny rodzaj przemocy, 3. Sekty – moda, czy problem współczesnego świata, 4. Prostyucja, 5. Sterydy anaboliczne, narkotyki – konsekwencje stosowania, uzależnienia, subkultury młodzieżowe. 	15	5
P14-	Diagnostyka psychopedagogiczna <ol style="list-style-type: none"> 1. Badania diagnostyczne w naukach o wychowaniu – 2. Ustalenia wstępne, diagnoza psychologiczna – specyfika i zakres, 3. Etapy procesu diagnozowania, 4. Strategie badań diagnostycznych, 5. Metody diagnozowania pedagogicznego, 6. Techniki diagnostyczne, narzędzia diagnostyczne. 	20	6
P15-	Praca z rodziną niewydolną wychowawczo <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie rodziny, rodziny dysfunkcyjnej w aspekcie niewydolności wychowawczej, 2. Problematyka kryzysu i kryzysu w rodzinie, 3. Zaburzenia komunikacji jako przyczyny i objawu dysfunkcji w rodzinie, 4. Formy pomocy rodzinie w ujęciu systemowym, rola nauczyciela – wychowawcy i pracownika socjalnego w rozpoznawaniu zjawiska niewydolności wychowawczej i metod szybkiej interwencji, 5. Zasady formułowania indywidualnego planu korekcyjnego dla poszczególnych członków rodziny z uwzględnieniem metody wykorzystywania zasobów rodziny. 	20	6

P16-	Wprowadzenie do ortodydaktyki 1. Pojęcie, cel i zasady ortodydaktyki, 2. Zasady procesu rewalidacji, 3. Standardowe procedury dydaktyczne w procesie rewalidacji.	20	6
P17-	Praktyki zawodowe - zapoznanie się z metodami oraz formami pracy z dziećmi i młodzieżą niedostosowana społecznie oraz zagrożona niedostosowaniem społecznym, pochodząca z rodziny dysfunkcyjnych. Zapoznanie się z systemem organizacji i zarządzania w placówkach np. Miejskie Centrum Wspierania Rodziny, Powiatowe Centrum Wspierania Rodziny, Placówki Socjalizacyjne, Zakłady Karne.	10	3
P18-	Metodologia badań pedagogicznych: 1. Wiedza i poznanie naukowe. 2. Terminy i pojęcia badań pedagogicznych. 3. Strategie ilościowe, w tym: metody badań, techniki badań, pomiar w badaniach pedagogicznych, skuteczność i warunki stosowania metod statystycznych w badaniach pedagogicznych, konstrukcja i zastosowanie narzędzi badawczych, organizacja i etapy badań naukowych. 4. Strategie jakościowe, a wśród nich: podstawowe założenia badań jakościowych, rodzaje badań jakościowych, metody zbierania materiałów badawczych, opracowywanie danych jakościowych.	15	4
P19-	Seminarium dyplomowe - Prezentacja przedmiotu poszukiwań naukowych oraz krytyczna dyskusja nad nim. Próba zawężenia i uściślenia problematyki. Ocena dostępności środków realizacji celu badawczego. Uwagi wstępne - ewentualna modyfikacja tematu. Precyzowanie zakresu i ustalenie ostatecznej wersji tytułu pracy.	20	6
	OGÓLEM	375	108

5. Metody i narzędzia dydaktyczne

M1- Komputer PC, projektor multimedialny, prezentacja w Power Point.

M2- Teksty rozporządzeń

M3- wykłady, warsztaty, rozwiązywanie studium przypadków, dyskusja

M4 – Narzędzia diagnostyczne

6. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

a) na poziomie poszczególnych przedmiotów (ocena formująca i podsumowująca)

O1- ocena podsumowująca - zaliczenie

O2- ocena podsumowująca – zaliczenie z oceną

O3- ocena podsumowująca – egzamin

O4- ocena aktywności podczas zajęć (ocena wiedzy i umiejętności wykazana podczas zajęć)

O5 - Projekt

